

ceneje prodaje blago, v tem obstoji velika korist in važnost zadrug.

Začnimo torej tudi na Štajarskem z ustanavljanjem zadrug, posebno v krajih, kjer so trgovci naši največji nasprotniki in ne hranimo več teh pijavic, ki žive od nas, pa so našega naroda največji sovražniki.

Vino, sadje in poljske pridelke naj pokupijo zadruge, tako bo ostal dobiček med nami. Kjer so pošteni krščanski naši trgovci, jih z zadrugami ne uničimo, temveč oni se zadruga pečaj z nakupovanjem in razprodajanjem na veliko, kjer so pa nasprotniki, tam si pa uredi popolnoma prodajalnice. Dokler ne bomo na lastni zemlji s svojim denarjem sami gospodarili, ne bo boljše ne v gmotnem ne v narodnem oziru. Zadruge, slovenski kmetje, so naša rešitev! Torej povsod na delo! In kmalu se bo obliče naših južnoštajarskih vasij, trgov in mest spremenilo.

Dopisi.

Dunaj. (Odločna beseda.) Ker naši poslanci vsled nagajanja nemških kričarjev ne morejo priti do besede, da bi razkrili v ostrih govorih rane svojega naroda, pomagajo si z interpelacijami. Zopet imamo v rokah interpelacijo vzorno delavnega poslanca J. Žičkarja in tovarišev zastran slovenščine pri uradih v Ptuj in Malinedelji. Glasi se tako: Pravzaprav je samoumevno, da je visoka vlada dolžna, skrbeti pri javnih uradih za napise v jeziku onega ljudstva, za koje so uradi ustanovljeni. Akoravno pa slovenske občine že leta in leta prosijo za to svojo najpriprostejšo pravico, se jim vendar še v mnogih slučajih ta pravica dosledno odklanja. Tako je moral poslanec, ki je spodaj na prvem podpisu, se pred nekaterimi tedni vložiti na različna ministerstva pritožbo okrajnega antopa ptujskega na Štajarskem, kjer se pravi, da je zastop že večkrat prosil za slovenske napise na pečatih različnih c. kr. ptujskih uradov, a da se željam slovenskega prebivalstva dosedaj ni ugodilo, še več, omenjenemu zastopu se na njegove vloge niti odgovorilo ni.

Posebno značilen pa je sledeči slučaj. Občine Radoslavci, Godomerici, Malanledelja, Moravci in krajni šolski svet pri Malinedelji so večkrat zaporedoma vložile prošnjo za slovenske napise pri c. kr. poštenu uradu Malanledelja. Visoko c. kr. trgovinsko ministerstvo je zaukazalo c. kr. poštnemu in brzojavnemu ravnateljstvu v Gradcu, naj se prošnja usliši; in ravnateljstvo je res že l. 1896 naznanilo županstvu v Radoslavcih, da bo se prošnja ugodilo, kadar bo postal tedanji poštni pečat neraben. Pred nekolikimi dnevi pa se je poslal ondotnemu poštnemu uradu novi pečat, a samo z nemškim napisom. Namesto da bi c. kr. poštno in brzojavno ravnateljstvo v Gradcu izvršilo ukaz visokega c. kr. trgovinskega ministerstva in da bi rešilo svojo obljubo, je na ta način zakrivilo le popolnoma opravičeno vznemirjenje med slovenskim prebivalstvom. Te neznozne razmere se morajo odstraniti s tem, da upeljejo vsi javni uradi, ki so ustanovljeni za slovensko ljudstvo, na svojih pečatih, napisih in tiskovinah tudi slovenska imena.

Podpisani si usojajo, vprašati visoko skupno ministerstvo: Ali visoka c. kr. vlada pripozna pravico slovenskega ljudstva, da zahteva po načelih narodne enakopravnosti, naj se v vseh onih krajih, kjer prebiva slovenski rod, naredijo vsi uradni napisi, pečati, tiskovine v slovenskem jeziku? Ali je voljna, uresničiti naše pravične zahteve, ker vendar pri tem nima nobenih posebnih stroškov? Posebno, ali je visoka c. kr. vlada voljna, ugoditi večkratnim zahtevam v to poklicanih zastopov ter ukazati, da se v Ptuj in pri Malinedelji pri vseh ondotnih c. kr. uradih naredijo napisi v slovenskem jeziku?

Dunaj, 20. decembra 1898. J. Žičkar, dr. L. Gregorec, Robič in tovariši.

Gornja Radgona. (Takšne Nemce mi ljubimo), kakor je bila grofica Wurmbrand, katero smo pokopali na sveti post. Čeravno so nji bile na stečaj odprte vse prijetnosti zemeljskega življenja, vendar se ni dala preslepiti, marveč si je izvolila tiho samoto na svoji grajščini v Zgornji Radgoni. Ona je ljubila Boga, izpolnjevala je vestno božje zapovedi; molitev in spokorna dela so bila njena najljubša opravila na svetu. Ona je ljubila sv. cerkev, izpolnjevala je natančno cerkvene zapovedi; dokler je bila zdrava, ni nikoli izpustila zapovedane službe božje; v cerkvi, najbližje prednjega altara, je imela svoj sedež, kamor je tudi ob delavnih pogosto zahajala ter celi fari Sv. Petra dajala najlepši vzgled lepega vedenja v cerkvi. Sv. zakramente je navadno prejemale vsak mesec po enkrat, izredno tudi večkrat. Postna postava nji je bila sveta. Ona je ljubila sv. Očeta in sploh vso katoliško duhovščino; za sv. Očeta je dala pogosto sv. mašo služiti in domačih duhovnih pastirjev sploh ni drugače imenovala, kakor ljubi duhovni gospodje. Ko ni mogla več v cerkev priti, dala je v grajski kapeli služiti sv. mašo in si na dom prinašati sv. obhajilo. Ona je o vsakem človeku dobro mislila, mu dobro želela, o njem dobro govorila in, če je bil v potrebi in če je bilo v njeni moči, mu tudi dobro storila. Siromakom je bila usmiljena mati. Obče mnenje je, da je ona bila polna krščanskega duha in najboljša dušica v celi fari. Zato njo je pa tudi ljubilo vse, kar je krščanskega pri Sv. Petru in v Radgoni, in se je udeležilo njenega lepega pogreba. Le tisti so izostali, kateri niso imeli časa in katerim je mrzilo njeno pobožno življenje. Družbena dekleta od Sv. Petra so njo spremljala v beli obleki k zadnjemu počitku. Naj v miru počiva! Takšne Nemce mi ljubimo!

Razne stvari.

Domače.

(Veselo novo leto) želimo svojim naročnikom, dopisovalcem in prijateljem. Upamo, da nam bodo vsi oni, ki so se dosedaj zbirali okoli našega lista, bodisi kot naročniki bodisi kot sodelovalci, ostali tudi v prihodnjem letu zvesti in naklonjeni. Le z vsestransko gmotno in duševno podporo se mora povspeti naš list na oni višek, kojega si zasluži po svojem starem, vzvišenem programu: »Vse za vero, dom, cesarja«. Cenjene čitatelje opozarjamo na današnjo listnico upravnštva.

(Mil. knez in škof) so bili včeraj pri otvoritvi deželnega zbora štajarskega. Že zvečer so se vrnili zopet v svoje bivališče.

(Slovenski mora govoriti.) Deželni zbor štajarski se je včerej otvoril. Natančneje poročilo prinašamo na uvodnem mestu. Tukaj moramo omeniti, da niti namestnik niti deželni glavar pri otvoritvi ni izpregovoril niti jedne slovenske besede. Slovenski deželni poslanci naj odločno zahtevajo, da se pri otvoritvi tudi s teh mest sliši slovenska beseda. Kdor hoče biti namestnik in deželni glavar nemško-slovenski vojvodini štajarski, mora tudi nemški in slovenski znati govoriti. Če ne zna, pa se naj uči!

(Iz Gradca) se nam poroča, da se snuje v prestolnici štajarske dežele slovensko-katoliško delavsko društvo. Čim bolj se graški Nemci bojijo Slovencev, tem večji pogum dobivajo naši rojaki. Tako je prav! Le pogumno naprej.

(Kupujte v Mariboru) le pri slovenskih trgovcih, one reči pa, ki jih ne dobite pri slovenskih, pa le pri onih nemških trgovcih, ki imajo tudi slovenske na-

pise. Kjer ni nobenega slovenskega napisa, tje ne zahajajte!

(Nov list.) V Celju je začel izhajati nov list »Slovenska zadruga«. Namen mu je, povspesovati gospodarstveni razvoj med Slovenci. O listu izpregovorimo v prihodnjem letu svoje mnenje.

(Nedeljski počitek.) Spodnještajarska notarska zbornica je vsled prošnje društva slov. odvetniških in notarskih uradnikov vpeljala po notarskih pisarnah delni nedeljski počitek, in sicer, da ima vsak not. uradnik vsako drugo nedeljo prosto, uradne ure pa so ob nedeljah in praznikih sedaj od 9—11 ure. Želeti bi bilo, da bi se nedeljski počitek tudi po odvetniških pisarnah, posebno pa po trgovinah vpeljal, kajti v posvečevanju praznikov smo pri nas še prav na slabem, tako da nas v tem celo prekašajo — židje.

(Zopet obsojen.) Celjski dr. Stepišchnegg pritožil se je bil zoper sodbo, s kojo je bil radi razgrajanja obsojen na 200 gld. kazni. Vendar je bil zopet spoznan krivim; kazen se mu je pa vsejedno znižala na 70 gld.

(Iz Št. Petra niže Maribora) nam pišejo: Mnogo duhovnega veselja smo doživeli letošnje leto pri Sv. Petru; obhajali smo srebrno sv. mašo vč. g. župnika, kolikor mogoče slovesno: trenutki posebnega duhovnega veselja pa so bili dnevi sv. misijona, ki so nam ga naš dušni pastir oskrbeli iz hvaležnosti do Boga, ker jim je dal dočakati petindvajsetletnico duhovstva, a tudi v zahvalo župljanom, ki so ob tej priliki pokazali svojo udanost dušnemu pastirju. Sv. misijon sta vodila z zgovorno in navdušeno besedo oo. jezuita Doljak in Vrhovec.

(Zavedne občine.) Vsi občinski odbori v župniji Št. Jurij ob Ščavnici so sklenili, prositi za slovensko vseučilišče in nad-sodišče v Ljubljani ter bodo izročili prošnje svojemu drž. posl. V. kurije, g. J. Žičkarju. Slava vrlim občinam! — V svoji seji 26. nov. je občina Bezovica v Črešnjah na državnih zbor prosila za slov. nad-sodišče in vseučilišče v Ljubljani, in za slovensko uradovanje pri železnicah in poštah!

(Otročja jeza.) Pri Kapeli blizu Radgone se je pred kratkim nekdo tako jezil čez naš list, da ga je javno raztrgal na majhne koščke. Ali je gospod škodil s to smešno jezo sebi na ugledu, ali pa našemu listu, sodbo o tem prepuščamo svojim čislanim čitateljem.

(Sitno vsiljevanje.) Naša nemško-nacionalna tovarišica »Marburger Zeitung« skoro v vsaki številki govori o našem listu in želi, da bi se mi z njo kregali. Toda čeprav smo dobrosrčni ljudje, vendar dragi tovarišici te uljudnosti ne moremo storiti, ker se z listi, ki so na časnikarskem polju le malega pomena in male važnosti, nečemo baviti. »Marburgerca« nam torej naj oprost, da se ne oziramo na njo v svojem listu. Da pa še nadalje polni svoje predale s poročili o našem listu, ji radovoljno dopuščamo.

(Mesto uslužbenca) je prosto pri c. kr. finančnem ravnateljstvu v Mariboru. Plača 300 gld., aktivitetna nagrada 75 gld. pa uradna obleka. Prošnje se naj vložijo pri c. kr. finančnem ravnateljstvu v Mariboru.

(Iz Vojnika) se nam poroča, da je umrl veren in značajan rodoljub Ant. Jošt, po domače Malejen Tonček. N. v m. p.!

(Na železnicah) se bo od 1. januarja naprej računilo le po kronah in vinarjih. Pri pošiljkih se toraj naj zanaprej vrednost naznani le po novi veljavi.

(Kako je Svederc zadrugo osnoval) je poučna prigodba v letošnjem Mohorjevem koledarju. V tem spisu je župnik P. Bohinjec kaj izvrstno opisal ustanovitev in delovanje kmetijske zadruga v Horjulu na Kranjskem, o kateri piše tudi naš list. Berite jo dvakrat, trikrat vsi, ki se zanimete za kmetijske zadruga, katere edine bodo rešile slovenskega kmeta tujega oderuštva in nasilstva.